

Sondevoeding voor jouw baby thuis

Jouw kind is opgenomen op de afdeling Moeder-Kind neonatologie van ZGT Almelo.

Het drinken aan de borst of uit de fles kost op dit moment nog te veel energie. Daarom krijgt jouw kind sondevoeding. Als dit de enige reden van opname in het ziekenhuis is, kun je ervoor kiezen om thuis sondevoeding te geven.

Voordelen hiervan zijn:

- Jouw kind kan eerder naar huis.
- Je bent zelf in een vertrouwde omgeving.
- Je kunt jouw kind op ieder moment warmte en troost bieden.
- Wanneer je borstvoeding geeft heeft dit meer kans van slagen.

In deze folder vind je meer informatie over sondevoeding thuis. In de folder is aandacht voor algemene informatie en een handleiding met tips hoe je het beste de sondevoeding kunt geven.

Wat is sondevoeding?

Een voedingssonde is een dun, flexibel slangetje. Deze sonde gaat via de neus door de keel en de slokdarm naar de maag. De voeding kan afgekolfdde moedermelk, speciale premature voeding of normale zuigelingenvoeding zijn.

Waarom wordt sondevoeding gegeven?

Jouw kind krijgt sondevoeding wanneer:

- Het kind de aanbevolen hoeveelheid voeding niet (volledig) kan drinken.
- Het kind niet genoeg spierkracht heeft om goed te drinken.
- Het jouw kind onvoldoende lukt om te slikken en te zuigen.
- Het kind alle energie nodig heeft om te groeien.

Instructie sondevoeding geven

Als je gekozen hebt voor sondevoeding thuis leert de verpleegkundige je de verschillende stappen die horen bij het sondevoeding geven. Hiervoor gebruiken wij een digitaal stappenplan en deze sluiten we af met een verklaring die door ouders en verpleegkundige ondertekend wordt.

Wie brengt de sonde in?

De sonde wordt tijdens de opname door een verpleegkundige van de afdeling neonatologie ingebracht. Eenmaal thuis zal dit door een kinderverpleegkundige van KinderThuisZorg worden

gedaan. Het inbrengen van een sonde kan een vervelende ervaring voor jouw kind zijn. Je kunt deze ervaring minder vervelend maken door jouw kind tijdens en na het inbrengen te troosten.

Hoe lang kan de sonde blijven zitten?

De sonde kan zes weken blijven zitten. Als de sonde er per ongeluk uit gaat kun je het beste de sonde eerst met koud en dan met warm stromend water doorspoelen en schoon bewaren. Bel daarna KinderThuisZorg voor het opnieuw inbrengen van de sonde.

Hoe kun je het beste de sondevoeding geven?

Als jouw kind voedingssignalen laat zien probeer dan eerst jouw kind, afhankelijk van de voedingskeuze aan de borst of uit de fles te laten drinken. Dit is goed voor de ontwikkeling van jouw kind. Voed zolang jouw kind effectief drinkt. Dit is meestal ongeveer tien tot twintig minuten. Geef daarna de rest van de voeding via de sonde.

Wanneer je borstvoeding geeft weeg je jouw kind voor en na de borstvoeding. Je weet dan hoeveel jouw kind heeft gedronken en hoeveel voeding je nog via de sonde moet geven.

Je kunt wanneer je dat prettig vindt jouw kind tijdens het geven van de sondevoeding bij je nemen. Belangrijk is om jouw kind tijdens het geven van de sondevoeding niet alleen te laten om zo de kans op verslikken en/of spugen te verkleinen. Zo ben je in de buurt als dit toch gebeurt en kunt stoppen met de voeding. Dit doe je door de spuit met voeding laag te houden of de sonde dicht te knikken zodat er geen voeding meer doorheen loopt.

Wat heb je nodig?

- Spuiten van 10 ml en 60 ml.
- Voeding op lichaamstemperatuur.
- Eventueel pH indicator strips

De benodigdheden worden voorafgaand aan het ontslag door de verpleegkundige aangevraagd bij Sorgente. De benodigdheden worden vervolgens de volgende dag (zondag en maandag uitgesloten), bij je thuisbezorgd.

Wat moet je doen om de sondevoeding te geven?

Vorbereitung

- Was de handen.
- Leg alle benodigdheden klaar.
- Kijk of de sonde nog is vastgeplakt. Zo niet, vervang dan eerst de pleisters.

Sonde vastplakken

Oefen dit een keer in het ziekenhuis samen met een verpleegkundige op jouw baby of een pop.

- Knip een rondje uit de brede pleister voor op de wang.
- Je kunt dit het beste met zijn tweeën doen.

Controle

Controleer de ligging van de sonde. Dit kan op de volgende manier:

- Controleer of de sonde goed is afgeplakt en de pleister nog goed vastzit.
- Bij het inbrengen van de sonde heeft de verpleegkundige met watervaste stift een streepje gezet op de sonde. Kijk of dit streepje nog op dezelfde plek zit: dicht bij het neusje, direct waar de sonde uit het neusgat komt.
- Wanneer de sonde goed zit kun je de sondevoeding geven.
- Bij twijfel over de positie van de sonde kun je de pH van de maaginhoud bepalen.
 - Bevestig een 10 ml spuit op de sonde en probeer wat maaginhoud op te zuigen.
 - Lukt het niet: spuit 2 ml lucht (snel) in de sonde en probeer opnieuw maaginhoud op te zuigen.
 - Geen resultaat, leg het kind in een andere houding, wacht even en probeer het nog een keer.
 - Geen resultaat, wacht vijftien minuten en herhaal bovenstaande handelingen.
 - Zodra je een paar druppels maaginhoud op hebt gezogen kun je de pH bepalen. Bepaal de pH door enkele druppeltjes op de pH-strip te laten vallen. Bij $\text{pH} \leq 5,5$ ligt de sonde in de maag en mag de voeding gegeven worden.
 - Nog geen resultaat of $\text{pH} > 5,5$, bel dan KinderThuisZorg om de sonde opnieuw in te laten brengen.

Voeding geven

- Controleer de temperatuur van de voeding aan de binnenkant van je pols.
- Sluit de spuit aan op de sonde en vul deze met de hoeveelheid voeding die nodig is.
- Druk de voeding iets aan met de stamper.
- Verwijder daarna de stamper.
- Houd de spuit 10 à 15 cm hoger of bevestig hem eventueel met een pleister aan het bed (hemel, speeldoos, stang, stok) en kijk of de spuit langzaam leegloopt.

Let tijdens het geven van de voeding op de reacties van het kind. Stop met het geven van de voeding wanneer het kind reacties heeft zoals:

- Misselijkheid/spugen.
- Hoesten.
- Kortademigheid.
- Snelle hoorbare ademhaling.

- Verandering van kleur: blauw, bleek en/of grijs.

Probeer na 10-15 minuten wachten de rest van de voeding te geven.

Let op: indien bovenstaande symptomen aanhouden raadpleeg dan de verpleegkundige die je begeleidt.

Na de voeding

- Koppel nadat de voeding is doorgelopen de spuit los van de sonde.
- Spuit de sonde langzaam door met 2 ml lauwwarm water.
- Spoel de spuiten uit eerst met koud en daarna met heet stromend water.
- Sla ze zo goed mogelijk droog en laat ze uit elkaar.
- Droog de 10 ml spuit af en bewaar deze in een afgesloten bakje in de koelkast. Vervang deze spuit iedere **72 uur**.
- Bewaar de 60 ml spuit in een hydrofiele luier of doe deze ook in een afgesloten bakje in de koelkast. Vervang de 60ml spuiten en hydrofiele luier eenmaal per **24 uur** bij voorkeur op een vast tijdstip.

Medicijnen geven via de sonde

Benodigheden:

- Spuit, 2 of 5 ml.
- De voorgeschreven medicijnen.

Werkwijze:

- Was de handen.
- Leg de voorgeschreven medicijnen klaar in de spuit.
- Meng ze eventueel met 1 à 2 ml water.
- Controleer of de sonde nog goed zit. Bij twijfel kun je altijd KinderThuisZorg bellen.
- Spuit de medicijnen door de sonde.
- Spuit na met 2 ml water direct nadat de medicijnen zijn gegeven.
- Kijk tijdens en na het geven van de medicijnen hoe jouw kind de medicijnen verdraagt.

Mogelijke problemen die zich thuis kunnen voordoen

Verslikken

Mogelijke oorzaak	Voorkomen of verhelpen
De sonde zit niet op de juiste plaats	Controleer de sonde en indien nodig moet de sonde worden verwijderd.
De voedingen zijn te snel op elkaar gegeven	Wacht minimaal drie uur met het geven van nieuwe voeding.

Verstopte sonde

Mogelijke oorzaak	Voorkomen of verhelpen
Knik in de sonde	Knik eruit halen, indien nodig sonde verwijderen
Oude voeding zit nog in de sonde	Probeer 2 ml lucht door de sonde te spuiten of 5 ml lauw water en weer terug te zuigen. Lukt dit niet neem dan contact op met KinderThuisZorg.

Spugen en/of diarree

Mogelijke oorzaak	Voorkomen of verhelpen
Voeding te snel toegediend	Geef de voeding langzamer door de spuit wat lager te hangen.
Te koude of te warme voeding	De voeding voor gebruik opwarmen tot lichaams- of kamertemperatuur. Dit kan in de magnetron of au bain-marie.
Niet verdragen van de voeding	Als spugen en/of diarree aanhoudt contact opnemen met medisch specialist of verpleegkundige.

Waar moet je verder op letten als jouw kind ontslagen wordt:

- Wanneer de ontslagdatum bekend is neem je contact op met de JGZ verpleegkundige. Geef aan dat jouw kind met sondevoeding naar huis komt en wanneer.
- De benodigdheden worden via Sorgente bij je thuis afgeleverd.
- Regel wanneer nodig kraamzorg. Je kunt bij de zorgverzekeraar checken waar je recht op hebt.
- Zorg voor een weegschaal thuis wanneer je borstvoeding geeft. Deze kun je bij een Thuiszorgwinkel of bij een lactatiekundige huren. Voor kinderen die met sondevoeding naar huis gaan heb je een weegschaal nodig die op 5 gram nauwkeurig weegt.
- Je weegt jouw kind eenmaal per dag bloot op een vast tijdstip vóór een voeding. Wanneer je borstvoeding geeft weegt je jouw kind voor en na de borstvoeding.
- 's Avonds en 's nachts en kun je de sondevoeding eventueel liggend in het bedje geven.

- Met de nazorgverpleegkundige kun je afspraken maken op welke manier je het geven van sondevoeding, het wegen en kolven kunt afbouwen.

Contactmomenten

- Een kinderverpleegkundige van KinderThuisZorg zal in overleg met jou een intakegesprek inplannen. Dit kan voor ontslag op de afdeling zijn, maar ook bij je thuis.
- Binnen 48 uur na ontslag wordt telefonisch contact met je opgenomen door de nazorgverpleegkundige.
- Tijdens dit contact kun je bijzonderheden bespreken.
- Zolang jouw kind sondevoeding krijgt heeft de nazorgverpleegkundige regelmatig telefonisch contact met je. Deze begeleiding gaat door tot jouw kind de termijn van 40 weken heeft bereikt. Daarna neemt kinderthuiszorg, indien nodig, deze zorg over.
- In principe zijn de contactmomenten telefonisch. Wanneer je wenst over te gaan tot het gebruik van andere communicatiemethodes zoals 'WhatsApp' dan willen we je erop wijzen dat de veiligheid van gegevens niet geborgd zijn.
- Je krijgt een controle afspraak thuisgestuurd met de behandelend kinderarts op de polikliniek kindergeneeskunde.
- Tijdens deze afspraak wordt ook besproken hoe vaak en wanneer je voor controle terug moet komen.

Informatie voor de kraamverzorgster

De baby kan eerder naar huis, omdat ouders thuis sondevoeding gaan geven. Dit zorgt er wel voor dat de verzorging van het kind een andere aanpak nodig heeft. Hieronder zijn wat punten genoemd die belangrijk zijn bij de verzorging:

- Het kind drinkt nog niet of gedeeltelijk aan de borst of fles.
- Omdat het kind prematuur/dysmatuur geboren is, slaapt het nog veel.
- De temperatuurregulatie vergt extra aandacht.
- Het kind wordt voor en na de borstvoeding gewogen.
- Het is belangrijk dat de afgesproken hoeveelheid voeding per 24 uur wordt gehaald. Per voeding kan dit wel verschillen.
- De babykamer moet 20°C zijn, dit bevordert de groei van de baby.
- Wanneer je de babykamer wilt ventileren, liefst wanneer het kind in een andere ruimte is.
- Wij adviseren het kind niet vaker dan twee keer per week te baden. Het kind kan de energie beter gebruiken om te drinken en te groeien.

Aarzel niet bij problemen of vragen te bellen.

Verpleegkundig team afdeling neonatologie

Telefoonnummer 088 708 44 51

De verpleegkundige neemt zo nodig contact met de kinderarts op.

Lactatiekundige

Bij problemen of vragen over de borstvoeding kun je de lactatiekundige bellen.

Telefoonnummer 06 28 40 89 31

KinderThuisZorg

KinderThuisZorg is 24 uur per dag, 7 dagen per week beschikbaar op het volgende telefoonnummer: 088 0200 700

Wanneer je belt naar KinderThuisZorg volgt er een keuzemenu. Vervolgens wordt er gevraagd naar jouw postcode, waardoor je kan worden doorverbonden met de juiste kinderverpleegkundige uit de regio.

Tot slot

Deze folder is bedoeld als extra informatie naast het gesprek met de kinderarts en verpleegkundige.

Tip: Bekijk het dossier van jouw kind op MijnZGT

MijnZGT is het patiëntenportaal van ZGT. Je kunt op MijnZGT via de computer, tablet of mobiel delen van het medisch dossier van jouw kind inzien. Ook kun je daar persoonlijke gegevens controleren en vragenlijsten invullen. Via de HiX Patiënt app op jouw tablet of telefoon is MijnZGT ook te bekijken. Zie voor meer informatie de folder '[MijnZGT machtiging voor ouders](#)'.